B.A 4th Semester (Honours) Examination, 2022

SANSKRIT

Course ID- 40915 Course Code: 405(SEC-2)

(Spoken Sanskrit and Writing Skill Enhancement in Sanskrit)

Time - 2 Hours Full Marks- 40

The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are requested to give their answers in their own words as far as practicable.

1. **परिनिष्ठितरूपं विलिख्य यथेच्छं पञ्चभिः वाक्यानि विरच्यन्ताम् ।** **2 X 5 = 10**

क) लभ् -धातोः क्तप्रत्यये पुंलिङ्गे प्रथमैकवचने
ख) प्र-आप् धातोः ल्यप्-प्रत्यययोगे
ग) विद्- धातोः शानच्-प्रत्यये पुंलिङ्गे प्रथमैकवचने
घ) हंसानां राजा इत्यस्य समासे
ङ) पठ्-धातोः क्तवतुप्रत्यये पुंलिङ्गे प्रथमैकवचने
च) पीतम् अम्वरं यस्य सः इत्यस्य समासे
छ) हस्तौ च पादौ च इत्यस्य समासे

2. **यथेच्छं प्रश्नचतुष्टयं समाधेयम् ।** **5 X 4 = 20**

क) **यथेच्छं पञ्चानां पदानां सविग्रह-समासः निर्णेयः** ।

प्रत्यक्षम् , वीणापाणिः, केशाकेशि , ख़ड्गपाणिः, पीतधवलः , कुम्भकारः, वर्षभोग्यः ।

ख) **अधोलिखितेषु यथेच्छं पञ्चकस्य व्युत्पत्तिर्निर्णेया** ।
दानीयः , गन्तुम् , पठितः , प्रणम्य , गतः, त्यक्त्वा, करणीयः।

ग) **यथेच्छं पञ्चकस्य परिनिष्ठितरूपं लिख्यताम्** ।
चि + तुमुन् , कृ + तव्य, गम् + क्तवतु , खाद् + क्त , नम् + क्त्वा , आ-दा+ ल्यप् , सेव् + शानच् ।

घ) योगदिवसपालनाय महाविद्यालयाध्यक्षं प्रति आवेदनपत्रं लिख्यताम् ।
ङ) गृहे सरस्वतीपूजामुपलक्ष्य मित्रं प्रति आमन्त्रणपत्रमेकं लिख्यताम् ।
च) महाविद्यालये सतन्त्रतादिवसपालनार्थम् एका विज्ञप्तिः लेख्या ।
ज) अधोलिखितस्य गद्यांश्यस्य सारांशो लेख्यः ।

कस्मिंश्चिद् ग्रामे सपत्नीकः कश्चिद् ब्राह्मणः एकस्मिन् कुटीरे वसति स्म । अस्य ब्राह्मणस्य पत्नी अतीव कलहप्रिया आसीत् । तस्याः कलहभयात् वायसा अपि गृहोपरि नोपविशन्ति स्म । एकदा तस्याः कलहज्वालामसहमानः स ब्राह्मणः गृहं परित्यज्य वनं प्रस्थितः । वने कस्यचिद् वृक्षस्याधः उपविष्टः स ब्राह्मणः रोदिति स्म । ततः कश्चित् भूतः वृक्षात् तमुवाच – मा रुदिहि । अहं तव गृहस्य पुरतः अवस्थिते विल्ववृक्षे वर्षशतं यावत् अवसम् , परन्तु तव पत्न्याः चीत्कारात् भीतः अहमपि तद्वासस्थानं परित्यज्य दूरमागतः । अहं तव मङ्गलं विधास्यामि ।

3. **यथेच्छं विषयमेकमवलम्व्य <u>एको</u> निबन्धो रचनीयः ।** **10 X 1 = 10**

शंकराचार्यः , स्वतन्त्रतादिवसः , विश्वहिताय संस्कृतम् ।